

אוניברסיטת בר אילן
החוג למדעי המדינה
תאגידים וחברות עירוניות בשלטון המקומי 30-897-71
ד"ר שורץ דויד
תשס"ט

שעות קבלה: יום רביעי משעה 13.00 – 14.00.
מס' חדר: המחלקה למדעי המדינה בנין 213 (בנין מכסיקו), קומה שלישית, בתיאום עם המרצה
דואר אלקטרוני: dvd99@zahav.net.il
מטרת הקורס: הכרת התאגידים והחברות העירוניות בשלטון המקומי, המהווים גורמי מינוף לפעילות הכלכלית של הרשויות המקומיות. פעילות כלכלית במסגרת תאגידית סבה סביב שלושה מוקדי כוח עיקריים: בעלי הפירמה, מנהליה, ונושיה. החברות העירוניות, הן חלק מהמנהל הציבורי, יחד עם זאת פועלות לפי מכשירים חוזיים, מנגנוני השוק, וקבוצות אינטרס הפועלות לעיתים תוך ניגודי אינטרסים.
דרישות הקורס: א. נוכחות מלאה והשתתפות פעילה בדיונים.
ב. הגשת עבודות/ תרגילים.
הרכב הציון: 20% עבודה מסכמת. (על תאגיד עירוני, איגוד ערים, מלכ"ר עירוני).
80% בחינת סוף הקורס.

ספרות מומלצת

יחיאל בהט, *חברות – החוק החדש והדין*, מהד' שלישית (2001) (להלן: "בהט").
בספרייה לכלכלה שמור לפי בהט-לפנות לדלפק ההשאלה (000456142)

מ' בן-חורין, *שוק ההון וניירות הערך* (1996).
E332.6 בן-חור. שו תשנ"ו (000302753)

יוסף גרוס, *חוק החברות החדש*, מהד' שנייה (1999) (להלן: "גרוס").
מהדורה 2003 שמור מדעי-המדינה לפי גרו. חק (000588291)

דור י., (2004) *מחקר בנושא החברות העירוניות-דו"ח מסכם*, י-ם: משרד הפנים
אין

דור י., (2004) *איגודי ערים בישראל-דו"ח מסכם*, י-ם: משרד הפנים
אין

חוק החברות התשנ"ט-1999,
תדפיס (001113177)

כהן מ., דלומי (2004) ר., *דיני תאגידים וני"ע, דיני פשיטת רגל, ב"ב: מחשבות, משפטים.*
בספרייה לכלכלה שמור לפי ישראל: דיני תאגידים וניירות ערך (001117665)

סוארי י., ברקת מ., גבעולי ד., *היבטים בחלוקת דיבידנד לאור חוק החברות החדש* (1999).
בספרייה לכלכלה שמור לפי סוא.הב (000454932)

סולומון ד., (1992) *חברות עירוניות*, י-ם, משרד הפנים.
אין, הוזמן 22.10.08

ידידיה שטרן, *רכישת חברות* (ירושלים, 1996).
בספרייה למשפטים 37.3 שטר [שמור] (000301464)

Paul L. Davies, *Introduction to Company Law* (Oxford: Clarendon 2002)
346.42 DAV (1157011)

נושאי הקורס:

1. חברות עירוניות
 - א. חברות עירוניות ואסטרטגיה של פיתוח עירוני
 - ב. הבסיס המשפטי של חברה עירונית
 - ג. פיקוח וביקורת על חברה עירונית
- ספרות**

סולומון ד., (1992) *חברות עירוניות י-ם*, משרד הפנים. עמ': 17-75
אין, הוזמן 22.10.08

דור י., (2004) *מחקר בנושא החברות העירוניות-דו"ח מסכם*, י-ם: משרד הפנים. עמ': 7-46.
אין

2. איגודי ערים

- א. מהותם של איגודי ערים
 - ב. סוגי איגודי ערים: ביוב, תברואה, איכות הסביבה, חינוך, וטרינריה, בריאות.
 - ג. איגודי ערים כהסדר בין מוניציפאלי.
- דור י., (2004) *איגודי ערים בישראל-דו"ח מסכם*, י-ם: משרד הפנים. עמ': 25-69.
אין

בן אליא נ., (2006) *מסגרות אזוריות על מוניציפאליות למתן שירותים בישראל*, י-ם: מכון פלורסהיימר למחקרי מדעניות עמ': 22-45.

E320.8 בן-אלי. מס תשס"ו (001113567)

3. עקרונות היסוד של דיני החברות

- א. עקרון האישיות המשפטית הנפרדת (I)
- ב. עקרון האחריות המוגבלת
- ג. הנהלה נפרדת מהבעלות
- ד. עקרון הפיקוח על-ידי בעלי המניות
- ה. עבירות המניות
- ו. חובת הפומביות וגילוי נאות
- ז. עקרון האישיות המשפטית הנפרדת (II) – כיצד חברה פועלת ויודעת?
- ח. תכלית החברה

חקיקה, פסיקה וספרות

• *חוק החברות*: סעיפים 1, 2, 4-6, 11, 35, 46-47, 48, 54, 57, 92, 120.
מהדורה 2003 שמור מדעי-המדינה לפי גרו. חק (000588291)

• *בהט*: פרקים 3-4, 6, 18.
בספרייה לכלכלה שמור לפי בהט-לפנות לדלפק ההשאלה (000456142)

• ע"א 127/63 אחוזת רחמים בחלקה 8 בגוש 6591 בע"מ נ' קריסטל, פ"ד יז 1939.
מאגר משפטי פדאור

• ע"א 413/62 רוזנצוייג נ' מאפיית רוזנצוייג באבן-יהודה בע"מ, פ"ד טז 2548.
מאגר משפטי פדאור

4. הקמת חברה

- א. זכות ההתאגדות וסיווג המשפטי
- ב. סוגי חברות ותאגידים אחרים למשל תאגידים עירוניים
- ג. ייזום חברות ודיני יזמות
- ד. מסמכי היסוד – תוכנם, מעמדם המשפטי והסמכות לשנותם
- ה. מטרת החברה
- ו. אופיו החוזי של התקנון ואופן שינויו
- ז. שם החברה

חקיקה, פסיקה וספרות

• *חוק החברות*: סעיפים 7, 11, 12-14, 24-15, 25-31, 32.
מהדורה 2003 שמור מדעי-המדינה לפי גרו. חק (000588291)

• בהט : פרקים 13-7, 19.
בספרייה לכלכלה שמור לפי בהט-לפנות לדלפק ההשאלה (000456142)

• ע"א 468/89 קידרון נ' בורסת היהלומים הישראלית בע"מ פ"ד מה(5) 177.
מאגר משפטי פדאור

• מימון החברה (א) – הון החברה
ח. הון ומניות
ט. מהי מניה
י. סוגי מניות ושאלת השוויון
יא. שינויים בהון המניות
יב. הגדלת הון והקצאה של מניות חדשות שעלולה לפגוע בבעל מניות קיים
יג. דיבידנדים
יד. מניות הטבה
טו. ההון העצמי של החברה

חקיקה, פסיקה וספרות
• חוק החברות : סעיפים 33-34, 285-313.
מהדורה 2003 שמור מדעי-המדינה לפי גרו.חק (000588291)

• בהט : פרק 14.
בספרייה לכלכלה שמור לפי בהט-לפנות לדלפק ההשאלה (000456142)

• ד"נ 39/80 ברדיגו נ' ד.ג.ב. טקסטיל בע"מ, פ"ד לה(4) 197.
מאגר משפטי פדאור

• ע"א 70/92 כלל תעשיות בע"מ נ' לאומי פיא פ"ד מז(2) 329.
מאגר משפטי פדאור

חקיקה, פסיקה וספרות
• חוק החברות : סעיפים 1 (הגדרת איגרת חוב), 289.
מהדורה 2003 שמור מדעי-המדינה לפי גרו.חק (000588291)

• פקודת החברות : סעיפים 169, 178, 179, 194 - 201.
מאגר משפטי פדאור

• תקנות החברות (אגרות, פרטי רישום וטפסים), תשמ"ט - 1989.
מאגר משפטי פדאור

• חוק המקרקעין (תיקון מספר 16), תשנ"ד - 1994.
מאגר משפטי פדאור

• חוק המשכון, תשכ"ז - 1967 : סעיפים 1 - 6.
מאגר משפטי פדאור

• בהט : פרק 15.
בספרייה לכלכלה שמור לפי בהט-לפנות לדלפק ההשאלה (000456142)

• ע"פ 173,174/75 מ"י נ' בן-ציון, פ"ד ל(1) 119.
מאגר משפטי פדאור

• ע"א 603/71 בנק לאומי לישראל נ' בנק ארץ ישראל בריטניה, פ"ד כו(2) 468.
מאגר משפטי פדאור

5. גיוס הון מהציבור-הנפקה-בשלטון המקומי
- גיוס כספים בבורסה – יתרונות וחסרונות
 - הצעת ניירות ערך לציבור
 - חובת הגילוי הנאות בתשקיף
 - האיסור על סחר על יסוד מידע פנים

חקיקה, פסיקה וספרות

- חוק ניירות ערך : סעיפים 1, 36-15, 52-א'י, 53-54. **מאגר משפטי פדאור**

- בהט : פרק 16.

בספרייה לכלכלה שמור לפי בהט-לפנות לדלפק ההשאלה (000456142)

גבולות האחריות המוגבלת – הרמת מסך

- שיקולים כלכליים ועסקיים
- הרמת מסך בתביעות חוזיות

חקיקה, פסיקה וספרות

- חוק החברות : ס' 6, 11, 56-53. **מהדורה 2003 שמור מדעי-המדינה לפי גרו.חק (000588291)**

- בהט : פרק 5.

בספרייה לכלכלה שמור לפי בהט-לפנות לדלפק ההשאלה (000456142)

- ת"א (ת"א) 737/89 ברנוביץ' נ' הרשות לניירות ערך, פ"מ תשנ"א(2) 89. **מאגר משפטי פדאור**

- ע"א 5320/90 ברנוביץ' נ' הרשות לניירות ערך, פ"ד מו(2) 818. **מאגר משפטי פדאור**

6. ההפרדה בין בעלות ושליטה – בעיית הנציג

- מבנה החברה וחלוקת הסמכויות בה
- הדירקטוריון, המנכ"ל ונושאי המשרה
- חובת זהירות
- חובת אמונים
- נושא משרה שיש לו עניין אישי בעסקה
- שכר הדירקטורים
- ניצול הזדמנויות של החברה בידי דירקטור
- הפיקוח המופעל על-ידי הדירקטוריון, בעלי המניות, הרשות לניירות ערך, בית המשפט

חקיקה, פסיקה וספרות

- **פקודת החברות : סעיפים 81, 96-א. - 96כג1, 110-108, 215. מאגר משפטי פדאור**

- חוק החברות : סעיפים 11, 52-46, 74-57, 59, 81-80, 107-92, 95-94, 121-119, 155-146, 160, 170-168, 114-118, 193-183, 249-239, 264-252, 284-286.

מהדורה 2003 שמור מדעי-המדינה לפי גרו.חק (000588291)

- גושן ז., "בעיית הנציג כתיאוריה מאחדת לדיני התאגידים", ספר זיכרון לגאוליטרו פרוקציה (תשנ"ז), עמ': 250-239.

בספרייה למשפטים 03.1 פרו [שמור] (000279805)

- קרניאל י. „אחריות פלילית של תאגידים“, שערך משפט א' (תשנ"ח) עמ' 330-342.
<http://www.mishpat.ac.il/objects/ktav3-5.pdf>

• תקנות ניירות ערך (הגבלות בענין ניגוד ענינים בין חברה רשומה לבין בעל שליטה בה), התשנ"ד – 1994
מאגר משפטי פדאור

• בהט : פרקים 19-20.
בספרייה לכלכלה שמור לפי בהט-לפנות לדלפק ההשאלה (000456142)

• ע"א 817/89 קוסוי נ' בנק פויכטוונגר פ"ד לח(3) 253.
מאגר משפטי פדאור

• ד"נ 29/84 קוסוי נ' בנק פויכטוונגר פ"ד לח(4) 505.
מאגר משפטי פדאור

7. בעלי המניות – חובותיהם וזכויותיהם

- א. זכויות וחובות בעלי המניות
- ב. קיפוח המיעוט
- ג. תביעה ייצוגית
- ד. תביעה נגזרת

חקיקה, פסיקה וספרות

• חוק החברות : סעיפים 176-193, 194-218.
מהדורה 2003 שמור מדעי-המדינה לפי גרו. חק (000588291)

• חוק ניירות ערך : סעיפים 54א-54יא.
מאגר משפטי פדאור

• בהט : פרקים 21-22.
בספרייה לכלכלה שמור לפי בהט-לפנות לדלפק ההשאלה (000456142)

• ע"א 667/76 גליקמן נ' ברקאי פ"ד לב(2) 281.
מאגר משפטי פדאור

• ע"א 226/85 "שאשא" נ' בנק "אדנים" פ"ד מב(1) 114.
מאגר משפטי פדאור

8. שינוי מבנה בחברות – הצעת רכש מיוחדת

- א. רכישה של דבוקת שליטה או שליטה
- ב. חובות נושאי משרה
- ג. הסכמת בעלי המניות
- ד. תוצאות רכישה אסורה
- ה. הגנה על בעלי מניות מעוט (מכירה כפויה)

חקיקה, פסיקה וספרות

• חוק החברות : סעיפים 314-342.
מהדורה 2003 שמור מדעי-המדינה לפי גרו. חק (000588291)

• תקנות ני"ע (הצעת רכש) התשנ"ד-1994.
מאגר משפטי פדאור

• בהט : פרק 23.
בספרייה לכלכלה שמור לפי בהט-לפנות לדלפק ההשאלה (000456142)

9. פירוק ושיקום חברות

- א. הליך הפירוק וביטול האישיות המשפטית
- ב. הפיקוח על הליך הפירוק
- ג. פירוק מרצון
- ד. פירוק על-ידי בית המשפט

חקיקה, פסיקה וספרות

- חוק החברות : סעיפים 350-351, פקודת החברות : פרקים יא-יז.
מהדורה 2003 שמור מדעי-המדינה לפי גרו.חק (000588291)
- בהט : פרק 24.
בספרייה לכלכלה שמור לפי בהט-לפנות לדלפק ההשאלה (000456142)
- ע"א 577/74 בנק א"י בריטניה נ' היו"מ, פ"ד כט(2) 6.
מאגר משפטי פדאור
- ע"א 171/76 שטיבל נ' שטיבל בע"מ, פ"ד לב(1) 510.
מאגר משפטי פדאור